

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

2011/0177(APP)

24.9.2012

STANOVISKO

Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

pre Výbor pre rozpočet

k priebežnej správa v záujme dosiahnutia pozitívneho výsledku postupu
schvaľovania viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020
(COM(2011)0398 – COM(2012)0388 – 2011/0177(APP))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Marisa Matias

PA_NonLeg_Interim

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre rozpočet, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto návrhy:

1. berie na vedomie stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín k správe Osobitného výboru pre politické výzvy a rozpočtové prostriedky trvalo udržateľnej Európskej únie po roku 2013 s názvom Investovanie do budúcnosti: nový viacročný finančný rámec (VFR) pre konkurencieschopnú, udržateľnú a inkluzívnu Európu (2010/2211 (INI));
2. víta pracovný dokument o programe LIFE a ďalej: udržateľnosť prostredníctvom budúceho viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie rokov 2014 – 2020, ktorý 16. apríla 2012 predložila spravodajkyňa Jutta Haug¹;
3. berie na vedomie správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ustanovení programu Zdravie pre rast, tretieho viacročného akčného programu EÚ v oblasti zdravia na obdobie rokov 2014 – 2020 (COM(2011)0709 – C7-0399/2011 – 2011/0339(COD));
4. domnieva sa, že viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie rokov 2014 – 2020 by mal slúžiť na dosiahnutie tzv. cieľov 20-20-20 v oblasti klímy a energetiky a zvýšenie cieľa znížiť emisie na 30 %;
5. domnieva sa, že VFR by mal zahŕňať všetky finančné prostriedky a opatrenia, najmä tie, ktoré sa týkajú životného prostredia, civilnej ochrany, klímy a potravinovej bezpečnosti, keďže EP podporuje metódu Spoločenstva a snaží sa zabezpečiť maximálnu pridanú hodnotu zo zdrojov EÚ;
6. domnieva sa, že VFR umožní EÚ, aby dosiahla svoje celkové ciele v oblasti biodiverzity a zabezpečila spolufinancovanie pre riadenie sústavy Natura 2000;
7. domnieva sa, že VFR by mal byť v súlade s návrhom Komisie na presun financovania potravinovej bezpečnosti do okruhu 3 rozpočtu;
8. domnieva sa, že VFR by mal poskytnúť potrebné prostriedky pre činnosti v oblasti životného prostredia a klímy, pomôcť lepšie využívať vhodné nástroje, posilňovať energetickú bezpečnosť, budovať hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje a je odolné voči zmene klímy, a posilňovať konkurencieschopnosť Únie prostredníctvom väčšieho počtu pracovných miest a vytváraním ekologickejších pracovných miest, posilňovať energetickú bezpečnosť a vďaka čistejšiemu ovzdušiu prispievať k zdraviu;

Akčný program pre životné prostredie a klímu (LIFE)

9. dôrazne žiada, aby sa aspoň 0,5 % rozpočtu Únie vyčlenilo na program LIFE vzhľadom na mimoriadne pozitívne výsledky toho malého, ale veľmi dobre zameraného a účinného nástroja a jeho vysokú európsku pridanú hodnotu, a na skutočnosť, že ide o jediný nástroj

¹ PE 487.708

výlučne zameraný na problémy v oblasti klímy a životného prostredia; zdôrazňuje, že integrované výdavky na klímu a životné prostredie hradené z integrovaných projektov LIFE by sa mali aktívne podporovať v rámci príslušných fondov Únie; žiada, aby sa na program LIFE pridelil dostatočný podiel na to, aby mohol prispievať k správne a stabilnému riadeniu sústavy Natura 2000, s ohľadom na zaručený príspevok ďalších fondov Únie;

10. 2. domnieva sa, že VFR by mal byť založený na prierezovom prístupe zameranom na koordináciu opatrení na boj proti zmene klímy vo všetkých dôležitých oblastiach operácií vrátane externých politík a v súlade s tým vyčleniť 30 % sumy pridelenej na všetky politiky a činnosti, ktoré sa v rámci nej majú financovať, s cieľom prijať opatrenia na dosiahnutie cieľa bojovať proti zmene klímy;
11. domnieva sa, že VFR by mal zabezpečiť primerané financovanie sústavy Natura 2000 prostredníctvom rôznych fondov EÚ a finančných prostriedkov členských štátov vo výške minimálne 5,8 miliardy EUR ročne, ktoré sa poskytnú prostredníctvom rôznych fondov EÚ (spoločná poľnohospodárska politika, politika súdržnosti, program LIFE, Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo, Horizont 2020), s lepšou súdržnosťou a lepšími syngiami medzi týmito fondmi prostredníctvom prioritných akčných rámcov na vnútroštátnej úrovni, v súlade so spoločným strategickým rámcom;
12. domnieva sa, že VFR musí zabezpečiť, aby sa vyčísľili finančné prostriedky určené pre Globálny fond na opatrenia v oblasti klímy a biodiverzity;
13. domnieva sa, že VFR by mal poskytnúť podporu verejným statkom, ako je ochrana biodiverzity, stability klímy, kvality ovzdušia, kvality vody a kvality pôdy, a zároveň neohroziť ciele politiky EÚ;
14. zdôrazňuje, že vo výzvach na zadávanie koncesíí a verejných zákaziek musia byť uvedené jasné podmienky, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia;
15. domnieva sa, že VFR by mal začleniť – a vyčíslit’ – plánované medzinárodné financovanie opatrení v oblasti klímy pre rozvojové krajiny, ktoré by podľa dohody v rámci rokovaní Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), malo dosiahnuť sumu 100 000 miliónov dolárov ročne do roku 2020;
16. pripomína svoju predchádzajúcu žiadosť, aby bola ambícia Únie vydať sa cestou udržateľného nízkouhlíkového rozvoja začlenená do všetkých politík v oblasti výdavkov; zdôrazňuje, že neschopnosť rozhodne nasmerovať finančné prostriedky do udržateľnosti v rámci súdržnosti, infraštruktúry, poľnohospodárstva a politiky výskumu Únie bude viesť k domnelému a krátkozrakému zvýšeniu flexibility, pričom sa výrazne zníži flexibilita budúcich generácií; preto vyzýva na inteligentné vyčlenenie v rámci všetkých fondov, ako sa navrhuje v príslušných stanoviskách výboru ENVI, ktorého výsledkom bude aspoň 20 % výdavkov na opatrenia v oblasti klímy¹;
17. pevne verí, že stratégia Európa 2020 doplnená jej hlavnými iniciatívami, ktoré treba

¹ 20 % výdavkov na opatrenia v oblasti klímy bolo navrhnutých Komisiou v oznámení s názvom Rozpočet stratégie Európa 2020, COM(2011)0500 final Časť II.

pretransformovať do konkrétnych opatrení, záväzkov a legislatívnych rámcov, by mala v budúcom VFR slúžiť ako hlavná referencia; je presvedčený, že všetky vnútorné politiky by mali prispievať k dosahovaniu cieľov stanovených v stratégii Európa 2020; domnieva sa preto tiež, že štruktúra VFR by mala odrážať tieto strategické priority; zaväzuje sa premeniť Európsku úniu s posilneným záväzkom k väčšej udržateľnosti na inteligentnú, inkluzívnu a konkurencieschopnú Európu; je presvedčený, že investície do opatrení v oblasti biodiverzity a ekosystémov a do efektívneho využívania zdrojov, ako aj do doplňujúcich opatrení na úrovni EÚ v oblasti verejného zdravia prispievajú k udržateľnému rastu a tvorbe pracovných miest; zdôrazňuje potrebu posilniť integráciu právnych predpisov a cieľov EÚ v oblasti životného prostredia, verejného zdravia a klímy do odvetvových politík (ako spoločnej poľnohospodárskej politiky, politiky súdržnosti, spotrebiteľskej politiky, spoločnej rybárskej politiky a rozvojovej politiky);

18. zdôrazňuje potrebu vytvoriť pevné záruky, že ciele Únie v oblasti udržateľnosti nebudú ohrozené dotovaním činností náročných na uhlík, ktoré škodia životnému prostrediu, alebo dlhodobej infraštruktúry, ktorá v našich spoločnostiach podporuje neudržateľné vzorce konania; v rámci tohto úsilia považuje za nevyhnutné, aby sa na výdavky Únie horizontálne uplatňovali konkrétne bezpečnostné nástroje, ako sú podmienenosti ex ante, pevné pravidlá krízového plnenia, dôsledné preverovanie programov a projektov (SEA, EIA) z environmentálneho hľadiska a z hľadiska klímy, ako aj pozitívne a negatívne sledovanie klímy a biodiverzity; zdôrazňuje, že inak by to znamenalo riziko, že nesúvislé investície znížia nákladovú efektívnosť a že pridaná hodnota výdavkov Únie sa bude vedome akceptovaná;
19. je pevne presvedčený, že súčasná dlhová kríza by nemala viesť ku krátkozrakým investíciám, ktoré okrem finančného kapitálu Únie ohrozujú aj jej prírodný kapitál prostredníctvom ešte väčšieho znehodnocovania biodiverzity a ekosystémových služieb; namiesto toho žiada vytvorenie vhodného rámca na boj proti kríze prostredníctvom prezieravých investícií, ktorými sa riešia hlavné budúce výzvy, ako sú efektívne využívanie zdrojov, zmena klímy a ochrana ekosystémov, ktoré by mohli priniesť značné hospodárske a sociálne výhody;
20. vyzýva, aby sa vyvinulo úsilie s cieľom zabezpečiť, aby boli dotácie škodlivé pre životné prostredie vyradené z prostriedkov VFR, najmä podpora činností náročných na uhlík, činností zvyšujúcich spotrebu zdrojov a energie, činností, ktoré poškodzujú ekosystémy a biodiverzitu, a dotácie na palivá;
21. zdôrazňuje, že by sa mala významná časť programu Horizont 2020 prideliť na podporu inovácií a výskumu v prioritných oblastiach EÚ, ako sú opatrenia v oblasti klímy, energia z obnoviteľných zdrojov, udržateľné riadenie prírodných zdrojov a biodiverzity a ekologické inovácie; pripomína, že osobitným cieľom ekologických inovácií je posilniť inovačný európsky priemysel a inovačné spoločenstvo, ktoré dokáže vytvárať nové produkty, postupy a služby, ktoré prinášajú udržateľný rast, ako aj prínosy pre životné prostredie; zdôrazňuje, že je cieľom zvýšiť efektívne využívanie zdrojov, znížiť vplyvy na životné prostredie, predchádzať znečisteniu (vody) a dosiahnuť účinnejšie, efektívnejšie a zodpovednejšie využívanie prírodných zdrojov;
22. domnieva sa, že VFR by mal poskytnúť podporu udržateľnému poľnohospodárstvu,

biodiverzite a ekosystémovým službám prostredníctvom spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) vyčlenením polovice celkových finančných prostriedkov SPP na rozvoj vidieka, vidieckych oblastí a ich spoločentiev, z ktorých viac ako polovica na dosiahnutie environmentálnych prínosov zaistením ochrany biodiverzity v rozľahlejšej poľnohospodárskej krajine, zlepšením prepojitelnosti a zmiernením účinkov zmeny klímy, ako aj prispôbením sa týmto účinkom, podnecovaním inovácie do udržateľného poľnohospodárstva a efektívneho využívania zdrojov; víta návrh Komisie týkajúci sa reformy SPP, ktorý predpokladá „ekologizáciu“ SPP prostredníctvom vyčlenenia 30 % platieb z piliera I na balík zmysluplných osvedčených základných postupov uplatňovaných na úrovni poľnohospodárskeho podniku, ktoré by mali zahŕňať striedanie a diverzifikáciu plodín, trvalé pasienky a „oblasť ekologického záujmu“ a na podporu osvedčených agronomických postupov;

23. je pevne presvedčený, že spoločná politika v oblasti rybného hospodárstva musí podporovať dlhodobú environmentálnu udržateľnosť, keďže je predpokladom hospodárskej a sociálnej stability a prispieva k dostupnosti dodávok potravín; žiada preto, aby VFR podporoval prechod k efektívnemu a udržateľnému rybolovu, ktorý zabezpečuje napríklad to, aby sa do roku 2015 podarilo dosiahnuť maximálny udržateľný výnos a aby sa odstránilo odhadzovanie rýb;
24. domnieva sa, že fondy na potravinovú bezpečnosť by sa mali zachovať, pričom sa zohľadní potreba zabezpečiť účinnosť opatrení Únie v prípade prepuknutia epidemických chorôb zvierat alebo rastlín; upozorňuje na to, že Únia pravidelne čelí neočakávaným zdravotným hrozbám, a preto návrh Komisie na zníženie sumy vyčlenenej na tento rozpočtový riadok v rámci okruhu 3 rozpočtu Únie nemôže byť oprávnený;

Politika súdržnosti

25. domnieva sa, že VFR by mal poskytnúť Kohéznemu fondu pomoc na projekty v oblasti životného prostredia, najmä na projekty týkajúce sa biodiverzity, efektívneho využívania zdrojov, mestského prostredia a znečistenia ovzdušia;
26. domnieva sa, že VFR by mal vyčleniť zdroje z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na energetickú účinnosť, obnoviteľné zdroje energie, inovácie a podporu MSP;
27. domnieva sa, že VFR by mal vyčleniť zdroje Európskeho fondu regionálneho rozvoja na energetickú účinnosť, energiu z obnoviteľných zdrojov, životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov, ekologické inovácie a podporu MSP;
28. domnieva sa, že VFR by mal zlepšiť environmentálne posúdenia výdavkov na politiku súdržnosti prostredníctvom podmienenosti ex ante, ktoré prispejú k predchádzaniu výdavkov poškodzujúcich životné prostredie a zvýšia kvalitu operačných programov;

Nástroj na prepojenie Európy

29. domnieva sa, že vzhľadom na dlhú životnosť rozsiahlych projektov infraštruktúry, ktoré majú byť podporované pomocou nástroja na prepojenie Európy a finančných nástrojov vrátane projektových dlhopisov, je prioritou zabezpečiť, aby fondy, nástroje a projekty merateľným spôsobom do roku 2050 prispievali k dosahovaniu cieľov stratégie Európa

2020 a tzv. cieľov 20-20-20 v oblasti energetiky a klímy, ako aj plánu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo; domnieva sa, že projekty infraštruktúry podporované z Nástroja na prepojenie Európy a projektových dlhopisov v oblasti energetiky, dopravy a komunikácií by mali priniesť merateľný pozitívny vplyv na životné prostredie, klímu a nízkouhlíkovú energetickú bezpečnosť; domnieva sa, že posúdenie, hodnotenie a podávanie správ v súvislosti s projektom by malo vyžadovať preukázateľný príspevok k cieľom politiky EÚ v oblasti klímy a energetiky a dodržiavanie všetkých príslušných environmentálnych politík (SEA, EIA);

Program Zdravie pre rast

30. domnieva sa, že VFR by mal uznať zásadný význam zdravotníctva e(jedného z najväčších sektorov zamestnanosti v EÚ, ktorý predstavuje 10 % HDP EÚ a 10 % zamestnanosti EÚ, pričom v ňom pracuje nadpriemerný počet zamestnancov s terciárnym vzdelaním) v Európe, ktorá je v kríze; zdôrazňuje význam programu Zdravie pre rast na obdobie 2014 – 2020 a poukázať na to, že do roku 2020 bude v EÚ chýbať jeden milión zdravotníckych pracovníkov, pričom zdôrazňuje, že je nutné zabezpečiť, aby tento program ponúkal stimuly trhu práce;
31. zdôrazňuje potrebu pamätať na záujem stabilného hospodárstva z dlhodobého hľadiska, keďže investície do zdravotnej starostlivosti a kvality zdravia starnúcich európskych občanov z krátkodobého hľadiska znížia náklady na zdravie a starostlivosť z dlhodobého hľadiska;

Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany

32. domnieva sa, že VFR by mal zdôrazniť zvyšujúci sa počet a závažnosť prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou a na skutočnosť, že zmena klímy môže viesť k ešte horším katastrofám; domnieva sa, že VFR by sa mal zamerať mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany na opatrenia v rámci Únie, na ktoré je potrebné vyčleniť zodpovedajúce rozpočtové prostriedky;
33. víta návrh Komisie na obnovu finančného nástroja civilnej ochrany s cieľom finančne podporiť činnosti, ktoré riešia rôzne aspekty cyklu riadenia katastrof, a to dôslednejšiu a lepšie integrovanú reakciu v prípade núdzových situácií, lepšiu pripravenosť na riešenie katastrof a inovačné opatrenia na zníženie rizika katastrof; zdôrazňuje, že finančný nástroj civilnej ochrany by sa mal použiť aj na vytvorenie európskej kapacity na núdzové reakcie, do ktorej sa zapoja prostriedky civilnej ochrany všetkých členských štátov s cieľom dosiahnuť lepšiu nákladovú efektívnosť prostredníctvom koordinovanej dostupnosti prostriedkov civilnej ochrany;
34. domnieva sa, že VFR by mal podporovať obnovu finančného nástroja civilnej ochrany s cieľom zaručiť finančnú podporu na činnosti zahrnuté v rôznych aspektoch cyklu riadenia katastrof; domnieva sa, že suma vyčlenená na tento nástroj sa bude musieť nakladať flexibilne s cieľom poskytnúť priestor pre zvýšenie vždy, keď si to budú okolnosti vyžadovať;
35. domnieva sa, že vytvorenie európskej kapacity na núdzové reakcie bude vychádzať predovšetkým z existujúcich kapacít členských štátov, čím sa predíde dodatočným

nákladom; zdôrazňuje, že vytvorenie európskeho centra pre núdzové reakcie s posilnenými plánovacími a koordinačnými funkciami na úrovni EÚ bude prínosom pre celú EÚ, keďže prinesie úspory na úrovni členských štátov, čo by malo vyvážiť náklady pre rozpočet EÚ, hoci, samozrejme, prínos rýchlej a účinnej reakcie na katastrofu z hľadiska zachránených ľudských životov nemožno vyčíslit' len z čisto finančného hľadiska;

36. pripomína, že medzi celkové ciele spolupráce EÚ v oblasti civilnej ochrany patrí zaistiť lepšiu ochranu ľudí, životného prostredia, majetku a kultúrneho dedičstva v prípade veľkých prírodných, technologických a človekom spôsobených katastrof, a že spolupráca EÚ v oblasti civilnej ochrany sa zameriava na:

- a) uľahčenie rýchlej a účinnej reakcie na katastrofy;
- b) zaistenie dostatočnej pripravenosti subjektov civilnej ochrany na núdzové situácie a
- c) vypracovanie opatrení na prevenciu katastrof.

Vykonávanie a monitorovanie

37. trvá na tom, že je dôležité poskytnúť dostatočný strop pre záväzky v rámci okruhu 5 s cieľom zabezpečiť, aby si inštitúcie a agentúry mohli plniť svoje povinnosti čo najefektívnejšie; zdôrazňuje, že úspešné vykonávanie a monitorovanie viacročných programov a politík – v prospech občanov Únie i členských štátov – si vyžaduje vysokokvalifikovaných a nezávislých pracovníkov ovládajúcich viacero jazykov, ktorí sú vybratí z čo najširšej geografickej základne a sú plne oddaní hodnotám európskeho projektu;

38. domnieva sa, že nasledujúci VFR by mal umožňovať oddelenie rozsiahlych projektov, ako je napríklad Globálne monitorovanie pre životné prostredie a bezpečnosť (GMES); domnieva sa, že rozpočet EÚ by mal na tento program poskytovať dlhodobý príspevok s cieľom zachovať jeho plánovanie, kontinuitu a organizačnú stabilitu; zastáva názor, že v prípade potreby dodatočných finančných zdrojov na tieto rozsiahle projekty by sa tieto zdroje nemali hľadať na úkor menších úspešných projektov, ktoré sú financované z rozpočtu EÚ;

39. berie na vedomie indikatívne sumy vyčlenené pre jednotlivé decentralizované agentúry v rámci Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ako navrhla Komisia; nie je presvedčený, že tieto čísla zodpovedajú potrebám agentúr na plnenie ich pridelených úloh, keďže predstavujú zmrazenie rozpočtov agentúr; žiada, aby sa agentúram pôsobiacim v oblasti životného prostredia, verejného zdravia a bezpečnosti potravín zaistilo pridelenie dostatočných prostriedkov;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	19.9.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 44 -: 4 0: 8
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Martina Anderson, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnoch, Nessa Childers, Esther de Lange, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Corinne Lepage, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Antonya Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seiber, Theodoros Skylakakis, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Nikos Chrysogelos, José Manuel Fernandes, Christofer Fjellner, Jacqueline Foster, Jutta Haug, Judith A. Merkies, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Marita Ulvskog, Andrea Zanon
Náhradníčka (čl. 187 ods. 2) prítomná na záverečnom hlasovaní	Marisa Matias